

İlgili Kanun / Madde
5510 S. SSGSK/12
6098 S. TBK/49,50

T.C
YARGITAY
10. HUKUK DAİRESİ

Esas No. 2021/8927
Karar No. 2022/3150
Tarihi: 08.03.2022

- İŞ KAZASINA BAĞLI MADDİ TAZMİNATIN HESABINDA KAZA TARİHİNDEKİ GİYDİRİLMİŞ NET ÜCRETİN HESAPLAMAYA ESAS ALINACAĞI
- KAZALININ 60 YAŞINA KADAR AKTİF DÖNEMİ İÇİN KAZA TARİHİNDEKİ ÜCRETİN ASGARİ ÜCRETE ORANTILANDIRILACAĞI
- HESAPLANAN TAZMİNATA ÖNCE İŞ GÖRMEZLİK DERECESİNİN SONRA KUSUR ORANLARININ UYGULANMASININ GEREKTİĞİ

ÖZETİ: İş Kazası veya meslek hastalığı hukuki sebebine dayalı tazminat davalarında amaç zararlandırıcı sigorta olayına maruz kalan sigortalı veya hak sahibinin SGK tarafından karşılanmayan maddi ve manevi zararlarının giderilmesine ilişkin olup, yapılacak maddi tazminat hesabında esas alınması gereken ücret, sigortalının kazanın gerçekleştiği tarihte elde ettiği giydirilmiş net ücrettir. Bu ücret kaza tarihindeki asgari ücrete oranlanarak, tespit edilecek katsayı sigortalının aktif çalışma dönemi boyunca (60 yaşa kadar) bilinen asgari ücretlere uygulanmalı, akabinde bilinmeyen dönem başından itibaren ise bilinen son ücret %5 artırım ve %5 iskontolama yapılmak suretiyle hesap edilerek bilinmeyen dönemde elde edebileceği kazanç hesap edilmeli, pasif dönem hesabı olarak ise asgari geçim indirimi dışlanmış asgari ücret dikkate alınarak pasif dönem boyunca hesap yapılmalıdır. Bu şekilde hesap edilecek tazminat alacağından geçici iş göremez kalınan dönem süresince sigortalının %100 oranında, sürekli iş göremezlik dönemine girdiği tarihten bakiye ömür sonuna kadar ise, tespit olunacak sürekli iş göremezlik oranı üzerinden indirim yapılmalı, akabinde davacı kusuru hesaptan tenzil edilmeli devamla davacıya kurumdan

bağlanacak gelirin rücuyla kabil kısmı tespit edilerek iş bu alaktan tenzil edilmek suretiyle sigortalının hak edeceği maddi tazminat belirlenmelidir.

Hesaba esas alınması gereken ücretin, aktif çalışma devresi içerisinde vefat eden davacı sigortalı için asgari geçim indirimi dahil net asgari ücret olması gerekirken; asgari ücretin brüt tutarı esas alınarak hesap yapılması, devamla bu orana %76 oranında sürekli iş göremezlik oranı uygulanıp akabinde %94 davalı kusur oranı uygulandıktan sonra, sigortalıya sağlığında %76 oranındaki sürekli iş göremezlik oranı üzerinden yapılan fiili ödeme miktarının rücuyla kabil kısmının tenzil edilmek suretiyle hak edeceği maddi tazminat alacağıının belirlenmesi gerekirken; yazılı şekilde brüt asgari ücretin esas alındığı hesap raporundan, SGK'nun 18.03.2020 tarihli cevabi yazısına göre 7.356,12 TL olarak bildirilen fiili ödeme miktarından daha az bir miktarın tenzil edilmesi, yapılacak indirimde de sıraya uyulmadan önce gelir tenzilatı sonra kusur indirimi yapılmak suretiyle hesap yapılması hatalı olmuştur.

DAVA: Dava, maddi ve manevi tazminat istemine ilişkindir.

İlk Derece Mahkemesince, (kapatılan) 21. Hukuk Dairesince verilen bozma ilamına uyularak yapılan yargılama neticesinde davanın kısmen kabul ve kısmen reddine dair verilen karara karşı, davalılardan Türkiye Raylı Sistem Araçları San. AŞ vekili tarafından süresi içerisinde temyiz başvurusunda bulunulduğu anlaşıldıktan ve Tetkik Hâkimi Güner Durmuş tarafından düzenlenen raporla dosyadaki kâğıtlar okunduktan sonra işin gereği düşünüldü ve aşağıdaki karar tespit edildi.

1- Dosyadaki yazılara, kararın dayandığı delillerle, kanuni gerektirici sebeplere, temyiz kapsam ve nedenlerine göre, davalı Türkiye Raylı Sistem Araçları San. AŞ vekilinin aşağıdaki bendin kapsamı dışındaki sair temyiz itirazlarının reddine karar verilmiştir.

2- Mahkemece bozmaya uygun olarak hesap raporu alınmış ise de alınan hesap raporunun Dairemizce kabul edilen hesap ilkelerine uygun olmadığı anlaşılmaktadır.

İş Kazası veya meslek hastalığı hukuki sebebine dayalı tazminat davalarında amaç zararlandırıcı sigorta olayına maruz kalan sigortalı veya hak sahibinin SGK tarafından karşılanmayan maddi ve manevi zararlarının giderilmesine ilişkin olup, yapılacak maddi tazminat hesabında esas alınması gereken ücret, sigortalının kazanın gerçekleştiği tarihte elde ettiği giydirilmiş net ücrettir. Bu ücret kaza tarihindeki asgari ücrete oranlanarak, tespit edilecek katsayı sigortalının aktif çalışma dönemi boyunca (60 yaşa kadar) bilinen asgari ücretlere uygulanmalı, akabinde bilinmeyen dönem başından itibaren ise bilinen son ücret %5 artırım ve %5 iskontolama yapılmak suretiyle hesap edilerek bilinmeyen dönemde elde edebileceği kazanç hesap edilmeli, pasif dönem hesabı olarak ise asgari geçim indirimi dışlanmış asgari ücret dikkate alınarak pasif dönem boyunca hesap yapılmalıdır. Bu şekilde hesap edilecek tazminat alacağından geçici iş göremez kalınan dönem süresince sigortalının %100 oranında, sürekli iş göremezlik dönemine girdiği tarihten bakiye ömür sonuna kadar ise, tespit olunacak sürekli iş göremezlik oranı üzerinden indirim yapılmalı, akabinde davacı

kusuru hesaptan tenzil edilmeli devamla davacıya kurumdan bağlanacak gelirin rücuyla kabul kısmı tespit edilerek iş bu alaktan tenzil edilmek suretiyle sigortalının hak edeceği maddi tazminat belirlenmelidir.

Somut olayda Mahkemece hükme esas alınan 23.11.2020 tarihli hesap raporunda uyulan bozma kararına uygun olarak, sigortalının maddi tazminatın hesabında meslek hastalığının tespit tarihi olan 18.09.2008 tarihinden, vefat tarihi olan 08.02.2011 tarihine kadar hesap yapılmış olması yerinde ise de; hesaba esas alınması gereken ücretin, aktif çalışma devresi içerisinde vefat eden davacı sigortalı için asgari geçim indirimi dahil net asgari ücret olması gerekirken; asgari ücretin brüt tutarı esas alınarak hesap yapılması, devamla bu orana %76 oranında sürekli iş göremezlik oranı uygulanıp akabinde %94 davalı kusur oranı uygulandıktan sonra, sigortalıya sağlığında %76 oranındaki sürekli iş göremezlik oranı üzerinden yapılan fiili ödeme miktarının rücuyla kabul kısmının tenzil edilmek suretiyle hak edeceği maddi tazminat alacağıının belirlenmesi gerekirken; yazılı şekilde brüt asgari ücretin esas alındığı hesap raporundan, SGK'nun 18.03.2020 tarihli cevabi yazısına göre 7.356,12 TL olarak bildirilen fiili ödeme miktarından daha az bir miktarın tenzil edilmesi, yapılacak indirimde de sıraya uyulmadan önce gelir tenzilatı sonra kusur indirimi yapılmak suretiyle hesap yapılması hatalı olmuştur.

3- Öte yandan asıl dava dosyasında maluliyet oranının belirlenmesine yönelik istemi hakkında dava konusuz kaldığından karar verilmesine yer olmadığına, maluliyet oranına göre aylık ödenmesi ve emekli olduğu günden bu yana malul kaldığı tüm ücretlerin ödenmesine ilişkin talebinin reddine ve manevi tazminat istemi yönünden ise uyulan bozma kararı doğrultusunda bir önceki bozma kapsamı dışında kaldığı karar verilmesine yer olmadığına karar verildiği, anılan asıl davada davalılar arasında SGK'nun da bulunup bu davalının yargılama harçlarından muaf bulunduğu da gözetildiğinde, reddolan ve konusuz kalan talpeler nedeniyle maktu ret harcının davacının yatırdığı harçtan mahsup edilerek ödenmeyen kısmının bulunması halinde de davacıdan (ve giderek vefatı nedeniyle mirasçılarından) tahsiline karar verilmesi gerekirken; yazılı şekilde maktu karar ve ilam harcından davalının sorumluluğuna karar verilmesi de hatalı olmuştur.

Mahkemece, açıklanan bu maddi ve hukuki esaslar gözetilmeden yazılı biçimde hüküm tesisi, usul ve yasaya aykırı olup bozma nedenidir.

O halde, davalı Türkiye Raylı Sistem Araçları San. AŞ vekilinin bu yönleri amaçlayan temyiz itirazları ile kanunun açık hükmüne aykırı görülen hususlar re'sen dikkate alınarak karar bozulmalıdır.

SONUÇ: Temyiz edilen hükmün yukarıda açıklanan nedenlerle BOZULMASINA, temyiz harcının istem halinde temyiz eden ilgilie iadesine, 08.03.2022 gününde oybirliğiyle karar verildi